

Metadoon uriinis (U-Mtd)

Kliinilise keemia osakond, tel. 731 8316

Metadoon on opiidide gruppi kuuluv sünteetiline narkootiline aine. Põhitoimed on sarnased teiste opiaatidega: analgeesia, sedatsioon, köha vaigistamine, kaasuvad ka hingamise pärssimine, mioos (pupillide ahenemine) ja kõhukinnisus. Metadoon on kasutusel nii valuvaigistina kui ka võõrutus- ja asendusravimina heroinisõltlastel: aine vähendab efektiivselt võõrutusnähte 12–24 tunniks. Toime saabub 30–60 minutit pärast suukaudset manustamist.

Levinud on ka metadooni kuritarvitamine mõnuainena. Metadoon võib tekitada sõltuvust, kuid aeglasemalt kui heroiin. Üledoseering põhjustab kesknärvisüsteemi pidurdust, hingamise pärssumist, südame löögisageduse ja vererõhu langust, hüpotermiat, krampe ja koomat. Antidoodina kasutatakse naloksooni. Uriinis on metadoon määratav 1–3 päeva jooksul pärast ühekordset manustamist.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proovinõu	Proovitops, 50mL
Säilivus	Uriin +4 °C kaks päeva, -20 °C pikemat aega

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: immuunkromatograafiline meetod (sõeltest)

Referentsväärtus

Normaalleid on negatiivne.

Test muutub positiivseks, kui metadooni kontsentratsioon uriinis on > 300 ng/mL.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Metadooni kasutamise jälgimine heroini sõltuvuse ravis, kahtlus metadooni kuritarvitamisele.

Sõeltesti tulemuse tõlgendamisel tuleb kindlasti arvestada kliinilist pilti ja võimalikke ristreaktsioone patsiendile manustatavate ravimitega.

SA TÜK Ühendlaboris teostatakse narkootiliste ja psühhotropsete ainete analüüse ainult meditsiinilistel näidustustel. Sõltuvusaine kuritarvitamise sedastamine juriidilistel näidustustel teostatakse Eesti Kohtueksperitiisi Instituudis.

Katrin Reimand